

צאת השבת	הד"נ	מידון
6:04	4:20	מידון
6:03	4:29	בני ברק
6:04	4:22	אלעד
6:07	4:15	ביתר
6:06	4:14	י-ם
6:06	4:32	ק"ג

נדברה נא

בס"ד | יו"ל ע"י קהל עדת חסידי נדבורנה בארה"ק | קרית נדבורנה

תורתו מגן לנו היא מאירת עינינו היא ימליץ טוב בעדנו

באור פני מלך

פנינים יקרים ואמרות טהורות, מלוקטים מדב"ק של כ"ק אדמו"ר הקוה"ט זיע"א

'איש', 'צדיק' ו'תמים' אלו ג' דברים שיש לעזור עליהם לכל אדם

באתרא קדישא הדין הזמן גרמא להתפלל על פתיחת הלב

אלה תולדות נח נח איש צדיק תמים היה בדורותיו. (ו', ט')

ואיתא במדרש (ב"ר ל, ז) "כל מקום שנאמר 'איש' - צדיק ומומחה, שכל ק"כ שנה היה נח נוטע ארזים וקוצצן, אמרו למה כדן, אמר להון כך אמר מאריה דעלמא דהוא מייתי מבולא על עלמא".

מצינו שהיה נח עומד ומוכיח בשער את בני דורו, וכן מורה התואר 'מומחה' האמור במדרש, שהוא מלשון מחאה שהיה מוחה בהם ומעוררם לשוב בתשובה.

ונראה לרמז עפ"י זה, שהכינויים שנקרא בהם נח 'איש', 'צדיק' ו'תמים', באים ללמד על ג' יסודות חשובים בחיי האיש הישראלי, שבהם יש לעזור ולחזק את העם תמיד בכל מצב ובכל דור, לקיים בהם עניין 'צדיק ומומחה' האמור.

'איש', ירמז על מה שאמרו רז"ל (ברכות ו:): בשעה שהקב"ה בא לבית הכנסת ולא מצא בה עשרה, מיד הוא כועס שנאמר (ישעיה נ, ב) 'מדוע באתי ואין איש, ויש לעורר ולזרז על עניין זה של השכמת בית המדרש שחרית וערבית, להיות מהזריזין מקדימין המתייצבים לתפילה בציבור מתחילת התפילה ועד סופה.

'צדיק', עניינו כמו שהגידו הקדמונים שצריך אדם להשלים בכל יום את תיבת צד"ק דהיינו צ' אמנים, ד' קדושות, ו' קדישים, ק' ברכות. אף בזה יש להתעורר מעת לעת להתחזק ביסודות הללו, והכל שווים לעניין זה וצריכים חיזוק בכך.

'תמים', ירמוז למאמר הכתוב שנצטוונו בתורה (דברים י"ח ג') "תמים תהיה עם ה' אלוקיך", וכמו שפירש"י שם "התהלך עמו בתמימות ותצפה לו, ולא תחקור אחר העתידות אלא כל מה שיבוא עליך קבל בתמימות, ואז תהיה עמו ולחלקו". זהו יסוד האמונה בבורא ית' שיש לעורר ולחזק על כך בכל עת, לבל יחשוב אדם כי פלוני עשה או דיבר ואמר וכדו', אלא הכל מאתו יתברך שהוא מנהיג הבירה ועשה ועושה ויעשה לכל המעשים, וכאשר מתהלך אדם בתמימות הוא ניצול מכל מיני תרעומת וכעס ונעשה מתוקן גם בין אדם לחברו.

שלושה אלו רמז הכתוב בכינויו של נח, ללמד על איזה דברים מן הראוי שהמוכיח יעורר עליהם באוזני השומעים, שהכל צריכים להם בכל עת.

בזוה"ק פ' וירא (ח"א קג): "רבי שמעון אמר נודע בשערים בעלה מאן שערים וכו' אלו שערים דאינון דרגין עילאין בגנייהו אתיידע קוב"ה. ואי לא, לא יכלון לאתדבקא ביה. תא חזי דקא נשמתא דבר נש לאו איהו מאן דיכיל למנדע לה וכו' אבל באינון שערין דאינון פתחין לנשמתא אתידע קוב"ה. עכ"ל. (תרגום ללשון קדש). רבי שמעון אמר 'נדע בשערים בעלה' מה הם השערים וכו', אלו השערים הם הדרגות העליונות שעל ידם נודע הקב"ה. ואם לא אלו השערים, לא היו יכולים להתדבק בהקב"ה. בא וראה, נשמתו של אדם אינה יכולה לדעת אותו וכו' אבל ע"י שערים אלו שהם פתחים לנשמה, נודע הקב"ה. ושערים אלו הם ה' ספירות הקדושות שבהם אשתמודע קוב"ה בעלמא, וכל סדר עבודת ה' הוא ע"פ השתלשלות אלו עשר הספירות, ועל ידם, האדם העוסק בתוה"ק הן בנגלה והן בנסתר, זוכה ומרומם את נשמתו להדבק בהקב"ה.

והדרך לזכות לכך לעסוק בתוה"ק ולהיות דבוק בה באמת, ע"מ להתרומם ולהתקרב להקב"ה היא, ע"י השתפכות הנפש והתעוררות הנפש בתפילות המדברות מענין התורה, כתפילת 'ותן בליבנו בינה וכו' והאר עינינו בתורתך' ובברכת 'אתה חונן לאדם דעת'. דתפילות אלו הבאים בהשתפכות הנפש אינן חוזרות ריקם, וכדאמרו בגמ' (ברכות לב.) אעפ"י ששערי תפילה ננעלו, שערי דמעה לא ננעלו" וכן א"י בזוה"ק בפ' חיי שרה (ח"א קלב.) "פתח" (רבי שמעון) ואמר 'שמעה תפילתי ה' ושוועתי האזינה אל דמעתי אל תחרש' (תהלים לט, ג) וכו' אל דמעתי אל תחרש דא אעיל קמי מלכא ולית תרעא דקאים קמיה ולעולם לא אהדרו דמעין בריקניא". (תרגום ללשון קדש): אל דמעתי אל תחרש' זה (הדמעות) עולה לפני המלך ואין שער העומד בפני זה, ולעולם לא חוזרים הדמעות ריקם). ולכן בכוח תפילות אלו אפשר לזכות לכך לעסוק בתוה"ק ולהתדבק בה באמת. ועתה, כשנמצאים באתרא קדישא הדין הרוב שעות היום דש"ק עוד לפנינו, ודאי עלינו לנצל את הזמן לעבודת התפילה.

יה"ר מלפני השי"ת שבזכות רשב"י וכל התנאים והאמוראים, יתקבלו כל התפילות והבקשות, וכתוב (תהלים מ, ב) "קוה קויתי ה' ויט אלי וישמע שועתי", פ"י דוודאי עיקר התפילות והבקשות צריכות להיות על דברים רוחניים, 'קוה קויתי ה', לשם ה', אך מ"מ צרכי עמך מרובים, מי בדבר רפואה ומי בדבר ישועה, וע"ז בקשתינו 'ויט אלי וישמע שוועתי' שישמע שוועתינו אף בדברים הנוגעים 'אלי, היינו דברים גשמיים הנצרכים לכל אחד. והשי"ת כבר יענונו על עיקר בקשתן של ישראל "ותחזינה עינינו בשוכך לציון ברחמים" בביאת משיח צדקינו במהרה בימינו.

דברי אלוקים חיים

אמרות קודש ופנינים יקרים, מלוקטים ממשנתו של כ"ק אדמו"ר שליט"א

עבודת האדם בעולם להשפיע על זולתו ובכך להרבות כבוד שמיים

אלה תולדות נח נח איש צדיק תמים היה בדורותיו את האלוקים התהלך נח (ו', ט').

וברשי"י "בדורותיו, יש מרבתינו דורשים אותו לשבת, כל שכן שאילו היה בדור של צדיקים היה צדיק יותר, ויש שדורשים אותו לגנאי, לפי דורו היה צדיק ואילו היה בדורו של אברהם לא היה נחשב לכלום".

וכבר נתקשו רבים על אלו הדורשים לגנאי, מה ראו על ככה לדרוש לגנאי את מי שהתורה העידה בו בפירוש 'צדיק תמים', וגם לעיל (ו', ח) כתיב 'ונח מצא חן בעיני ה', ושוב להלן (ו', א) כתיב עוד 'כי אותך ראיתי צדיק לפני', הרי מפורש כמה פעמים בתורה שבחו וצדקותו להדיא, והיאך באו לדורשו בכל זאת לגנאי. ובפרט שכבר הורונו חכמינו במשנה (אבות א', ו) "והוי דן את כל האדם לכף זכות", היינו אפילו מי שצריכים לדחוק כדי לדונו לזכות, וכל שכן מי שזכותו גלויה ומפורשת, שיש לדורשו לשבח.

והנה איתא במדרש וכן הוא בזה"ק, שאברהם אבינו הייתה מעלתו יתירה על נח, שהוא היה מוכיח לאנשי דורו ומשתדל להשיבם למוטב, ואילו נח לא נתעסק עם בני דורו להוכיחם על מעשיהם. אמנם יש לתמוה על כך, שהרי רש"י (להלן ט"ז) הביא מהגמרא (סנהדרין ק"ח:) "וז"ל "ולמה הטריחו (לנח) בבנין זה (התיבה), כדי שיראוהו אנשי דור המבול עוסק בה ק"כ שנה ושואלין אותו מה זאת, והוא אומר להם עתיד הקב"ה להביא מבול לעולם, אולי ישובו". מוכח שאף הוא היה מוכיח לאנשי דורו.

ונראה לומר, דהנה אמרו חז"ל (סוטה י') על הכתוב "ויקרא שם בשם ה'" (להלן כ"א, ל"ג), "אמר ר"ל אל תיקרי ויקרא אלא ויקרא, מלמד שהקריא אברהם אבינו לשמו של הקב"ה בפה כל עובר ושב, כיצד, לאחר שאכלו ושתו עמדו לברכו, אמר להם וכי משלי אכלתם, משל אלוקי עולם אכלתם, הודו ושבחו וברכו למי שאמר והיה העולם". היינו שהיה אברהם אבינו טורח ומשתדל להביא אצלו כל עובר אורח בדברי ריצוי ועריכת שולחן לפניו, וכך היה מלמדם שיש מנהיג לבירה ואותו יש לעבוד. אבל נח, אע"פ שעסק במצוות הבורא בבניין התיבה, מכל מקום לא טרח להביא את האנשים אצלו וללמדם שיש להם לשוב בתשובה, אלא עסק במלאכתו בינו לבין עצמו ורק מי שנתעבב אצלו ושאל לו על מעשיו, הגיד לו כי עתיד הקב"ה להביא מבול לעולם מפני חטאי בני האדם. זהו ההפרש בין עבודתו של אברהם לעבודתו של נח, ועל כך אמרו במדרש שנה לא הוכיחם. היינו על פי מעלתו של אברהם לא נחשב לו שהוכיחם די, כי לא טרח ויגע להמציא עצמו אל כל אדם כפי שעשה אברהם.

ובאמת מידה זו של הוכחה לבני אדם והשתדלות עמם להטותם לטוב, היא מסייעת להרבות כבוד שמיים בעולם, שכאשר בני אדם מכירים באדנותו של הבורא ית' נעשה מכך רוממות לכבוד שמיים. ועל כן העבודה היא להתאמץ במידה זו של קירוב לבבות, וכל המרבה הרי זה משובח. ומאידך מי שיש בידו להרבות כבוד שמיים ואינו עושה, נחשב לו לפגם מה שמיעט בהשתדלות. ואפשר שלכך היו שדרשוהו לגנאי, לפי שלעומת אברהם אבינו לא עשה כל צרכו כדי להטות את לב בני דורו למוטב. ואמנם יש מרבתינו שדרשוהו לשבת, כי סוף סוף הלא עשה למען כבוד שמיים בבניין התיבה בפני אנשי דורו.

ואכן אברהם אבינו ע"ה היה מצוין במידה זו ביותר, כפי שמצינו שבעשרה ניסיונות נתנסה אברהם אבינו ועמד בכלם, ואחד מהם הוא ניסיון אור כשדים, שקידש את שמו ית' במסירות נפש ממש בפני כל באי עולם, ומסר עצמו להטילו אל הכבשן למען כבוד שמו ופרסום אחדותו. ומעשה זה קירב אנשים רבים אל האמת והכרת בוראם, ונעשה מכך ריבוי עצום של כבוד שמיים. אולם אצל נח לא מצינו כזאת, רק עבד את קונו בצנעה בינו ובין עצמו.

ואפשר לרמז חילוק זה בלשון הכתובים שהביא רש"י (די"ה את האלוקים התהלך נח) שאצל אברהם נאמר (להלן כ"ד מ) "אשר התהלכתי לפניו", ואילו אצל נח הוא אומר "את האלוקים התהלך נח". ופירש הוא ז"ל שאברהם התהלך מעצמו בצדקותו ולכך נאמר בו 'אשר התהלכתי לפניו', ונח היה צריך סעד לתומכו ולכך נאמר בו 'את האלוקים התהלך נח', כביכול הקב"ה תמך בו והוליכו כי מעצמו לא היה יכול. ועפ"י דברינו אפשר לומר שאצל אברהם נאמר 'אשר התהלכתי לפניו', היינו שהיה מהלך ומכתת רגליו בין מקומות ישוב בני אדם כדי להשפיע עליהם מאור האמונה, ולא נסתפק בהולכי דרכים שיגיעו מעצמם אצלו. ואילו אצל נח נאמר רק 'את האלוקים התהלך' כלומר שעשה רק מה שנצטווה מפי האלוקים בבניין התיבה ולא יותר.

תורת אבות

אמרות טהורות מצדיקי הדורות על פרשת השבוע

בטח בה' ועשה טוב

צהר תעשה לתיבה ואל אמה תכלנה מלמעלה (ו', ט"ז)

פירש"י "יש אומרים חלון" וכו'. לכאורה קשה: א, למה היה צריך הקב"ה לצוות על כך, הלא בודאי היה עושה חלון מדעתו כדי שלא ישב בחושך. ב, מה תועלת היתה לו בחלון, הלא אמרו חז"ל שלא שמשו המאורות כל ימי המבול, (עי' רש"י עה"פ "יום" ולילה לא ישבתו" להלן ח, כב).

ונראה דקושיא אחת מתורצת בחברתה, כי האמת הוא שהאיר להם רק על פי נס, ולולא הנס לא היה החלון מועיל כלום. ולכן היה בדעתו של נח שלא יעשה חלון כלל, כי ידע מראש שלא ישמשו המזלות. אך הקב"ה ציווה עליו שיעשה חלון כדי שילמדו הדורות הבאים לעשות ככל עת פעולה טבעית, שלא לסמוך על הנס. ומטעם זה ציווה הקב"ה לנח ג"כ "ואל אמה תכלנה מלמעלה" כדי שלא יזיקו אותה הגשמים, אף שבאמת הרבה נסים נעשו שם עם התיבה, ולא הייתה יכולה להתקיים לולא הנס. הכל להורות כי הדרך הראויה היא שלא לסמוך על הנס לבדו, ולא על הטבע לבדה, רק לצרף הבטחון בה' עם הפעולה בדרך הטבע שיהיו משולבים זה בזה.

(ארוך עדות)

הזי רץ למשנה

עיון בנושא שבועי מתוך הלימוד היומי במסגרת "משנת הקהילה"

פרשת נח - שבת מירון 11 מסכת יבמות טזד - נפל למים...

חכמי ישראל מפלגים דרכי מילוט ונתיבי הצלה

בין משעולי הרי הגליל בואכה מירון, נוסע הרבי מגור ה"בית ישראל" זיע"א לשפוך שיח קודש באתרא קדישא, כשלתע מטים אוזן יושבי המכונת לְשִׁמְעָה קול הרבי בְּשִׁנְתוֹ בקול משנה ערוכה (יבמות טז/ד) אותה זוכים לומדי 'משנת הקהילה' לשנות בשבת עילאית זו.

"נפל הבעל למים... שְׁאִין לָהֶם סוּף שלא רואים את סוף גבולות המים מכל הצדדים (כגון אגם גדול שלא רואים את גדותיו לגודל היקפו, וכל שכן בים הגדול), **אֲשֶׁתוֹ אֶסְוֶה** להינשא, שמא הבעל שרד את הטביעה ועודנו חי.

הגם שאפשרות ההצלה מ'מִשְׁבְּרֵי יָם' קלושה מאד, בכל זאת לחומר איסור אשת איש, חששו חכמים שמא נחשולי מים אדירים סחפוהו במהירות עצומה אֶי-שֶׁם לחוף נידח, שם עלה וניצול (יבמות קכ"א. עין רע"ב). וכפסק השו"ע (אה"ע ז' ז' לב) "ראוהו שנפל לים, אפילו טבע בים הגדול, אין מעדין עליו שמת, שמא יצא ממקום אחר".

ולהבין, נהרות של דָּמָע נשפכו בעטיה של משנה זו. וגדולי הדורות הִדְיָדוּ שינה מעיניהם למצוא פתח היתר לבנות ישראל הַאֲזוּקוֹת בְּכַבְלֵי עֲגִינֹתָן, ומדוע הפליגו חז"ל בחומרתן לחשש כה רחוק?

וביאר הרבי בשם הרה"ק רבי אלימלך מליז'ענסק זיע"א:

"אילו היה הדין 'טבע במים שאין להם סוף אשתו מותרת', אזי מי שטבעה ספינתו בים לא היה יכול להינצל, שלא היה לו חיות, על פי חכמים, לפיכך הוצרכו חכמים לקבוע גדר ולומר ש'אשתו אסורה', ויש לו חיות על פי התורה, וממילא יוכל להינצל". (ואמנם צער העגונה גובל בפיקוח נפש, אולם פיקוח נפש ממש חמור טפיל).

הוסיף ה"בית ישראל" וביאר בזה בטוב טעם לשון חז"ל (יבמות קכ"א) אודות הצלת חכמי ישראל מטביעה בים, כעדות רבי עקיבא "דף שֶׁל סְפִינָה נִדְמָן ל...". וכחצלת רבי מאיר "גַּל טְרָדְנֵי לְחִבְרוֹ וְחִבְרוֹ לְחִבְרוֹ עַד שֶׁהִקְיֵאֲנִי לִיבְשָׁה". ואמרו 'בְּאוֹתָהּ שֶׁעָה' **"כְּמָה גְדוּלֵים דְּבְרֵי חֲכָמִים שְׁאֲמָרוּ... מִיָּם שְׁאִין לָהֶם סוּף אֲשֶׁתוֹ אֶסְוֶה"**.

ללמדך, הגם שמטבעו של עולם אין סיכוי שינצל... אולם 'ממה גדולים דברי חכמים', רָאוּ גְדוּלַת חֲכָמֵי יִשְׂרָאֵל בְּמָה 'שֶׁאֲמָרוּ אֲשֶׁתוֹ אֶסְוֶה' וקוים בהם "יִתְגַּדֵּר אֹרֶךְ יָגְקָם לָךְ" (איוב כ"ב), ונסללו למעלה מדרך הטבע, דרכי מילוט ונתיבי הצלה בים, לדורות עולם. (מרגליות הש"ס יבמות קכ"א). וכן הוא ב'דברי יחזקאל' (שינאווא. דף פ' א').

מעתה יומתקו דברי 'עירין קְדִישִׁין' (ב/תלה) לקדוש ישראל הרה"ק מרוז'ין זיע"א שביאר בחכמה דעת הגאונים ש'מוֹמָר שֶׁנֶּפֶל לַמַּיִם שאין להם סוף', אשתו מותרת להינשא!! בהטעימו:

יסוד הצלת האדם הנופל ל'מים שאין להם סוף', היא זכירתו בבורא עולם שהוא 'אין סוף' ובלי תכלית, ובזכות האמונה ניצול בנס לצאת בשלום מהמים. וזהו דווקא ב'ישראל מאמינים בני מאמינים' (שבת צ"א). אבל 'מומר' הכופר בעיקר ל'ע, לא מסתבר שנוכח בה'אין סוף' ב"ה, ולכן לא יזכה להצלה ניסית, אלא מעמידים הדבר על 'חזקה' ורוב' שהנופל במים נטבע.

ולהנ"ל יבואר: יסוד ההצלה נובע מכוח 'גדולים דברי חכמים', והיא מציאות ניסית המתהווה בכל עת, ומוענקת למאמין בה' בתורתו ובחכמי התורה.

כזוהר הרקיע מזהירים

תוקף נוראות ספר הזוהר הקדוש שגילה התנא האלוקי רשב"י בעולם, וסגולת לימודה ואמירתה לטהר ולרומם את נשמת האדם • עם סיפורי הוד ממאורי החסידות על דביקותם בספרא דא עד כלות הנפש • לרגל שבת התאחדות אנ"ש באתרא קדישא מירון • אשרי העם לומדיך

בשיעורים כסדרן בספר הזוהר, ואל יירע מחוסר ההבנה וגבהות הדברים, כי מכל מקום הנשמה מרגשת ומתעלית על ידם. כך כותב הרמ"ז בהגהותיו לשער הכוונות אודות קריאת ספר הזוה"ק: **גם כי סתומים וחתומים הדברים, אל נא תמנע מקריאתם**, כי ברית כרותה לשפתים הנוטפות מור באימה ורעותא דלכא בהני כבשי דרחמנא שאינם חוזרות ריקם, מעורר את האהבה עד שתחפץ

דעות שצריך להבין לפחות מהו הענין שלומד, אבל בלימוד תהלים וזוהר הקדוש, אפילו באין מבין כלל חשוב ומקובל ומרוצה לפני השם. **ומסיים** ואומר: "ומי שידע ספר ומבין דברי הזוהר הקדוש הפשוטים ימצא בו טוב טעם ודברים מתוקים מדבש ומוסרי השכל שמושכים לב האדם לאביו שבשמים.

גם גדולי המקובלים זירזו וקראו לכל איש ישראל לקבוע לחם חוקו

אפילו בלא כוונה! וכל המרבה הרי זה משובה.

כך מביא הרה"ק מקאמרנא משמו, וזה תוכן דבריו: אמר הבעש"ט ז"ל, בג' דברים הכלל היפך ממה שאמרו 'אחד המרבה ואחד הממעיט ובלבד שיכוין, אלא אחד המכוין ואחד אינו מכוון, ובלבד שירבה, ואלו הן, א. אמירת הזוהר מסוגל לנשמה, ב. שקידת מקוואות מטהר הגוף, ג. נתינת צדקה אמרז"ל הנותן סלע לצדקה בשביל שיחיה בני הרי זה צדיק גמור, דעל כל פנים מחיה את העני.

בחרת קודש ובאימה גדולה מכינים היו עצמם יהודים של מעלה בסילודין, שעה שביקשו להזכיר את השם "זוהר הקדוש". ברתת וביזע אוחזים היו נקיי הדעת בספר הקדוש, ומהססים בפתח טרם יציצו אל תיבותיו הלהוטות, החצובות ממחצב של סנפירינן, האפופות רז קדוש ונורא. מי יבוא בסוד קדושים, מי יהין להיכנס אל חדרי המלך פנימה! והיו גילה ורעדה משמשים בערבוביה ומתחרים זה בזה, עד שכוחן של הכיסופין גובר והספר נפתח ברגש.

כך, מדורי דורות התייחסו יהודים כשרים אל ספר הזוהר הקדוש, בירת הרוממות ובהכנעה גדולה, ובכל זאת לא משה ידם של בעלי הנפש מספרו של רשב"י. לצד היראה הגדולה היו חבוקים ודבוקים בו, שואבים ממנו טהרה וקדושה ומזון לנשמה. ולא רק בעלי השגה בלבד, אלא אף פשוטי עם תמימים וטובים נוטלים היו לידיהם מעת לעת כרך בלוי מספרי הזוהר הקדוש, מקנחים הלוחית מזוית העין וקוראים עמוד או שניים בניגון מתרפק...

זוהר ותהלים - תועלת לנשמה

סיפר איש פשוט ותמים, כי פעם נכנס אל רבינו זי"ע לבקש ברכה בגשמיות, אולם רבינו החל לשוחח עמו מעט על דברים הנוגעים אל הנשמה. הרבי ראה כי לפניו יהודי פשוט מאד בעל השגות מועטות, וביקש לחזקו ולעודדו באורחות התורה והמצוות ולהיטיב לו באחריותו.

בתוך הדברים יעץ לו רבינו זי"ע: "בכל עת מצוא, בשבתך בביתך או בלכתך לבית הכנסת, תקרא פרקי תהלים מתוך הספר, או תקרא את לשון הזוה"ק בטהרה, ותהיה לך מכך תועלת גדולה!" רבינו הסביר לו כי בכוחם של אלה להיטיב עם הנשמה ולקרבה אל קונה, וכדאי וטוב לקרוא בהם בכל זמן ועת, ובפרט בעתות רצון וזמנים נעלים.

אולם היהודי אשר מעולם לא קרא ולא שנה, הקשה ואמר, "אבל רבי, הרי אינני מבין דבר! יכול אני לקרוא מתוך הכתב בעזרת הניקוד, אך אין אני מבין כמעט מילה מכל הכתוב שם..."

אמר לו רבינו זי"ע, "דע לך כי לא צריך להבין. הקריאה מועילה לנשמה אף מבלי להבניה. וחזר הרבי ושינן באוזניו: כלל זה נקוט בידך, קריאת תהלים וקריאת ספר הזוהר הקדוש, אלו הם שני ספרים שאין מוכרחים להבינם בכדי לזכות בסגולתם, וטובה גדולה לקרוא בהם אף בלא להבין!"

והעיד אותו אדם כי מני אז נוהג הוא לקרוא הרבה בספר התהלים כפי שיעץ לו רבינו זי"ע, והוא חש בנפשו התעלות ונקיות רבה הנגרמת לו מכוח אמירת המזמורים הקדושים.

וכדברים הללו מעורר ארוכות הגה"ק בעל ה"פלא יועץ" בספרו, לבאר היטב כי מעלת הזוהר הקדוש הוא לאו דווקא בהבנת הכתוב, ואדרבא, שמחה גדולה נעשית בעליונים בשעה שאדם מישראל קורא בכתבי הקודש מבלי הבנה, וזה לשונו הבהיר (ערך זוהר):

"לימוד ספר הזוהר נשגב מאוד לטהר ולקדש הנפש, ואפילו אי לא ידע מאי קאמר ושוגה בו שגיאות הרבה, הוא חשוב לפני הקדוש ברוך הוא. כדכתיב (שיר השירים א, ד) ודגלו עלי אהבה, פירשו רבותינו ז"ל (שהש"ר פ"ב פסוק הביאני): ודילוגו עלי אהבה. **הא למה הדבר דומה? תינוק קטן שאינו יודע דבר ומדבר חציין של תיבות בלעגי שפה ואביו ואמו יצחקו לו ישמחו לקולו, כך יושב בשמים ישחק וישמח כשהאיש הישראלי יש לו חיבה בתורה ורוצה ללמוד אך אין דעתו משגת או אין לו מי שילמדנו ולומד כמה שיודע, בודאי עושה נחת רוח ליוצרו ובא בשכרו.**

"הנה כי כן אין מקום פטור למי שאינו יודע ללמוד אין טענה זו פוטרנו ליום הדין, כי יכול הוא ללמוד כמו שיודע. ונהי שבלימוד המשניות והכ"ד יש

נשמת ש-ד-י תנינם

סגולות גדולות ועצומות יחסו צדיקי הדורות אל מעלת הלימוד ספר הזוהר, ואפילו בדרך אמירה בעלמא בלי הבנה. החל משחר ימי החסידות זרזו רועי הצאן הקדושים את עדתם להיות רגילים בספר הזוהר, כי אין לך טהרה לנפש גדולה מזו. וכלל גדול קבע מרן הבעל שם טוב הק', הביאוהו תלמידיו משמו: **אף על פי שבתלמוד תורה ותפילה ישנו כלל טוב מעט ככוונה מהרבות בלא כוונה, אך בלימוד הזוה"ק הכלל הוא להיפך, טוב הרבה**

אתם בתוקף וממש ראו בפניו כי נפשו חולת אהבה ולא יוכלו לעצרו. ומיהר ונטל גרון תחת בית שחיו, וכן לקח עמו הנר יחד עם ספר הזוהר הקדוש, וכך הלך במרוצה אל הנהר הקפוא, היכה בקרח עד שנעשה לו פתח מספיק, וירד ועסק בתורת הסוד בקפאון וחולי גדול, והוא אינו מרגיש מאומה לרוב עריבות מתיקות הלימוד עליו.

בלגלוג וגמגום, איש הוגה ושוגה באהבתה. **וכדברים הללו מביא גם כן בסידור רבי קאפיל כי קבלה בידו שמקרא הזוהר מטהר הנפש, ובפרט תיקוני הזוהר, ועל כן כל בר לבב יקרא בהם לזמנים קבועים. ומפליא לבאר הגה"ק החיד"א ז"ע את אופן התועלת לנשמה מקריאה זו, וכך דבריו (בספרו מורה באצבע סי' מ"ד):**

"לימוד ספר הזוהר מרומם על כל לימוד, בשגם לא ידע מאי קאמר ואף שיטעה בקריאתו, והוא תיקון גדול לנשמה. לפי שהגם דכל התורה שמוותי של הקדוש ברוך הוא, מכל מקום נתלבשה בכמה סיפורים, ואדם הקורא ומבין הסיפורים נותן דעתו על פשט הפשוט, אבל ספר הזוהר, הסודות עצמן בגלוי, והקורא יודע שהם סודות וסתרי תורה אלא שאינו מובן מקוצר המשיג ועומק המושג."

מתנגד בתחילתו לדרך החסידות. פעם אחת הופיע ר' נתן בביתו של הרבי ר' זושא ורצה לראותו. אמרו לו בני הבית כי הוא יצא לערוך גלות, ואינם יודעים אימתי ישוב לביתו. חיכה ר' נתן כמה ימים, וכיון שהרבי ר' זושא לא הגיע, נסע משם.

למחרת נסיעתו של ר' נתן חזר הרבי ר' זושא הביתה, וסיפרו לו שבעידרו הגיע אורח חשוב, הלא הוא אחיו ר' נתן. כששאל ר' זושא מה הביאו לבקרו לפתע פתאום, סיפרו לו בני הבית סיפור מופלא שסיפר ר' נתן.

לפני פרק זמן חלה ר' נתן ונעשה מסוכן ונוטה למות רח"ל, ולא יכלו הרופאים לעשות מאומה. ובתוקף חוליו ראה כיצד הוא עולה לבי"ד של מעלה, אשר דן בדינו, וכבר התכוונו לפסוק הדין. אלא שאז הופיע התנא האלקי **רבי שמעון בר יוחאי**, כשספר **הזוהר הקדוש** תחת זרועו, ואמר: "אמנם לפי שורת הדין צריך הגידון להישאר כאן למעלה, אלא שיש לו אח, רבי זושא שמו, אשר לומד את ספר הזוהר באותן כוונות אשר כוונתי כאשר חברתי, ולפיכך, בזכות אחיו זה, אני ממליץ שישוב לחיים". ואכן נתקבלה המלצתו של רשב"י, ור' נתן קם מחליו, ולזאת בא הגה.

כשמע הרבי ר' זושא את הסיפור הזה, הפטיר: "ברוך ה' שלא הייתי פה כאשר אחי בא; שאילו היה רואה כיצד אני נראה, היה מלעז ח"ו אפילו על רבן שמעון בר יוחאי..."

ועתה בשב"ק זו שאנו זוכים כולנו בצוותא להסתופף בצלא דמהימונותא אצל מקום שכונתו של התנא האלקי אשר האיר עולם מתורתו, ונצל נא את השעות היקרות להגות בתורתו ולשאוף לקרבתו, וכדאי הוא רבי שמעון לסמוך עליו שבכוח תורתו יתיקיימו בנו מילות תפילתו הקדושה: "ולהוי אנא פקידא בגו צדיקיא", להיות מהזוכים לטעום מן האור הגנוז לצדיקים.

אור הגנוז לצדיקים

בספר שבחי בעל שם טוב מובא מעשה נורא מגודל רוח הקודש של הבעש"ט, והחזיונות שהיה חוזה מכוח לימוד הזוה"ק, וזה דבר המעשה:

"בק"ק מעזיבוז היה סוחר גדול, והוא היה מאותן אנשים שהיו עדיין נגד הבעש"ט. והיה להסוחר הנ"ל בן יחידי חכם ומופלג בלימוד ובשאר המעלות. והיה נוסע לברעסלוי בשביל סחורה, ודרכו היה להתעכב בנסיעה כזו ארבע שבועות. פעם אחת נתעכב יותר מעשרה שבועות ולא היה ממנו שום ידיעה כלל, ונצטערו הוריו מאוד על זה. והיה ברבות הימים ותאלצהו זוג' מאוד ללכת להבעש"ט, ואמר להבעש"ט, זה יותר מעשרה שבועות שנסע בני יחידי לברעסלוי ואין לי שום ידיעה ממנו.

מיד צויה הבעש"ט שיביאו לו ספר הזוהר, ופתח אותו וראה, והשיב לו, בנך הוא בעז"ה בחיים ושלום, ושבת זה ישבות בכפר סמוך לעירנו. ולא האמין לדבריו, כי איך יכול להיות שישבות בנו בכפר הסמוך ולא יבוא לביתו לשבת. אבל באמת כך היה המעשה, שנשברה העגלה כמה פעמים בדרך, ובא ברגליו לכפר הנ"ל בחצי הלילה של שבת, ותיכף במוצאי שבת קודש בא לביתו. ואז ראה הסוחר למפרע כי כל דברי הבעש"ט כנים וצודקים, והלך להבעש"ט וביקש ממנו מחילה היות שדיבר עליו לשון הרע, וסיפר לו כל המעשה.

אמר לו הבעש"ט, **הלא האור שברא הקב"ה בששת ימי בראשית היה האדם מביט בו מסוף העולם ועד סופו, וגנוז לצדיקים לעתיד לבא, והיכן גנוז בתורה, ולכן כשאני פותח את ספר הזוהר אני רואה את כל העולם כולו.** ע"כ.

וכבר נודעו מאז סיפורי ישועות רבים נוספים מכוח קדושת ספר הזוהר, אשר על ידי הלימוד בו בקדושה וטהרה נעשו ניסים והמתקת הדינים.

היה מעשה באחיהם של האחים הקדושים הרבי ר' **אלימלך** והרבי ר' **זושא**, ז"ע, שהיה שמו רבי נתן והיה

אף גם על הרה"ק הרבי ר' ברוך ממעזיבוז ז"ע סיפרו כמה הייתה נפשו יוצאת בדברו בעת עיונו בספר הזוה"ק, וכל הפצים לא שוו בעיניו אל נוכח דביקותו העזה בתורתו של רשב"י. פעם אחת פתח הר"ב את הספר בתחילתו בדף השער, והתחיל קורא בקול ובהתלהבות גדולה "ספר הזוהר מהתנא האלקי רבי שמעון בר יוחאי", ופירש כך: "ספר הזוהר" - **דער ספר וואס לייכט** [הספר המאיר], 'מהתנא האלקי' - **פון דעם וואס לערנט אונז גאט ב"ה** [שמלמד אותנו אלוקות], **'רבי שמעון בר יוחאי'**.

ובכל שנה ביום ל"ג בעומר נוהג היה לסיים את ספר הזוהר הק', ואחרי הסיום היה לוקח את הספר ביד קדשו ורוקד עמו למשך מספר שעות מאין הפגות. אחרי הריקודה דקדושה נשק את הספר ואמר בלשון זו: **"הייליגער רבי שמעון! איך קען דין און דו קענסט מיך!"** [רבי שמעון הקדוש, אני מכיר אותך ואתה מכיר אותי].

אולם גם מתוך גודל ההשתוקקות להתדבק באור החיים, לא נעשה חלילה לבם גס בהם לרוב קירובם, אלא בכל עת היו מתמלאים אימתה ופחד וניגשים אל הקודש בבושה עמוקה ולב נשבר, וכך נכנסים אל הקודש. כזה היה המעשה בהרה"ק המגיד מזלאטשוב ז"ע (כמובא בספה"ק נתיב מצוותיך) שהייתה דרכו ללמוד זוה"ק אחר חצות, אמנם לפני כן היה בודק לראות אם כולם כבר ישנים. פעם אחת היה תלמידו הרה"ק מקאמרנא ער באותה שעה, וסיפר ששמע כיצד קודם שהתחיל ללמוד אמר לעצמו, 'איך אתה לומד זוהר, יודע אתה שאינך ראוי לכך ללמוד זוהר הקדוש!' ואחר כך ישב ללמוד, ושוב הפסיק ובכה באמרו לעצמו, 'אם באמת היית יודע שאין אתה ראוי ללמוד זוהר הקדוש היה גם כן טוב', ופרץ שנית בבכי. וסיים הרה"ק מקאמרנא, כי מאז לא היה יכול לישון בשעה שרבו למד זוהר הקדוש לאחר חצות הלילה, כי נפשו הייתה סוערת עליו מגודל השברון לב ותכלית הענווה בעת עסק הלימוד הנשגב של מורו ורבו.

נמצא שאדברא דווקא הסתרה זו שהדברים נסתרים ונעלמים, הוא המעלה הגדולה לתיקון הנפש, כי אין הדעת נתונה להבנת הפשט אלא כולו טהור להתעלות הנשמה.

וכבר פסק הרה"ק בעל דגל מחנה אפרים ז"ע את משלו (בליקוטים ד"ה ישקני) "כמשל הנכנס לחנות של בושם, אף על פי שלא לקח כלום, מכל מקום ריח טוב קלט עמו", כך הלימוד בספר הזוהר, אע"פ שלא הבין מאומה, אך ריח טוב הלא נטל עמו, וזה יקר וחשוב עד מאד.

אנו בחיבותא תליא מילתא

אהבתם הנשגבה של רבותינו אל ספר הזוהר הקדוש, היה עד כלות הנפש, כמאמר הכתוב "אם יתן איש את כל הון ביתו באהבה בו יבזו לו" מי שבא אל חזרי המלך הפנימיים וטעם מן האור הנערב כי טוב, שוב לא זהו ידו מתוך ידו של רשב"י ותורתו, עד כדי מסירות נפש. הרה"ק רבי פנחס מקאריץ ז"ע היה אומר: "יש לי שיעור בכל יום ליתן שבח ותהילה להש"ת על שבראני בעולמו לאחר שכבר אור הזוהר הקדוש בעולם, כי הזוהר מביא בלב האדם כיסופין ותשוקה עד כלות הנפש להש"ת".

על הרה"ק מוהרצ"ה מזיטדשוב מעידים כי מדי לילה בחצות היה יוצא אל הנהר שבפאתי העיירה, יורד וטובל ונטל עמו ביד אחת נר דולק וביד אחרת את ספר הזוהר, וכך בעודו בתוך המים היה יושב והוגה בשעשועי תורת הרז ומפניו יוצאין כמין זיקוקין די נורא. ופעם אחת היה שוכב במיטתו חולה, ובני הבית משגיחים עליו לרוב חוליו. והימים היו ימי הקרה הגדולה והסיקו בחדרו את התנור היטב לבל תאחזהו הצניעה יותר. והיה בהגיע חצי הלילה נתאזר לפתע עוז, ויצא ממיטתו ונתלבש בבגדיו, והחל לצאת כדרכו אל עבר הנהר.

נזעקו עליו בני הבית ומשמשי הנאמנים לעכב בעדו, אך הוא דחה

להביא ברכה אל בתינו

פנינים יקרים וסיפורי קודש מרבותינו מאורי דורות קדמאי על המשכת עבודת חגי ירח האיתנים ושגב השפעתם למשך כל ימות השנה הבאים לטובה

הרב שמואל צבי גנץ

"אל נ"א תעבור"

בימי חג ומועד כידוע מתעלה כל איש לפי מדרגתו, ומטהר עצמו מהאפרוריות של ימי החולין.

רבים מהם עם עבור ימי החג - חוזרים למצבם. על כך כבר עוררו רבות מאורי הדורות, והיו מפרשים הפסוק: "ויאמר אדני" אם נא מצאתי חן בעיניך אל נא תעבור מעל עבדך". אדני" קודש, כפירוש רש"י ז"ל, שהקב"ה אומר ומבקש מאתנו: "אל נא", רמז לנ"א הימים שמראש חודש אלול ועד הושענא רבה. שמרו על הנ"א ימים הללו, לבל תפלו אחר כך ממדרגתכם, ולא יהיה: "יגמר נא רע רשעים" (תהלים ז, ט), כפירוש המגיד מקוז'ניץ זצ"ל, שהרשעים גומרים את הנ"א ימים ברע, כיון שחוזרים לסורם; אלא (בראשית יח, ד): "ויקה נא מעט מים" - רמז לענוה; "ורחצו רגליכם" - ועל ידי זה תרחצו את הרגילות שלכם כל השנה.

אין לך יהודי שאינו נרעש ונפחד מיום הכפורים, שאינו בא לבית הכנסת ברעדה, מענה נפשו בצום ומכה "על חטא" בעשרה וידוים. קורא ואומר: חטאנו לפניך, רחם עלינו, חון אותנו לשנה טובה! אבל, עליו לדעת, שביוזם זה לא עשה אלא חצי עבודה. לא פסע אלא מחצית הדרך.

איזו מחצית עשה, ומהי המחצית השנייה? על כך נביא את משלו של הרב בעל "אוהל יעקב" זצ"ל (המגיד מדובנא, מעובד עפי" מעין המועד, ימים הנוראים עמ' רצה): **מעשה** בעשיר ולו בן עצל ולא יוצלח, שהתבטל כל היום ואכל לחם חסד. האב לעג לו, וגם הוא חפץ לעמוד ברשות עצמו. אבל מה בידו לעשות, ואינו מוכשר לשום דבר!

יום אחד אמר לו האב: "הלא מובטל אתה, קח אפוא את הפמוט הישן אל הצורך. קניו התעקמו והוא איבד את צורתו. הצורך כבר ידע מה לעשות בו". **הלך** הנער אל הצורך שסקר את הפמוט המעוות, הניח

קונו בבחינת 'חתן'. כעת ככל שחולפים הימים ההלו עלינו לבכות ולהעתיך בתפילות שלא נשוב חלילה וחלילה להיות "מוטל דער נאר" - - -

עצה טובה ומועילה שמובא מאת הרה"ק הרבי רבי **מנחם מענדיל מרימנוב** ז"ע בו מביא האיך ניתן לו לאדם לשמר את המתנות הטובות וההשפעות הגדולות שהושפעו בירח האיתנים ובמועדי הקודש.

וכך נכתב בספר הקדוש "ילקוט מנחם": שמעתי ממורי מהר"ם מרימנוב שיח' שאמר: שביום טוב בא למטה הארה גדולה, שהשי"ת נותן לנו מתנה ביו"ט, שיש לכל איש ישראלי מוחין גדולות, וכל אחד בא לשכל חדש בידיעת הבורא ב"ה וב"ש, אך אחר יו"ט יוצא אותו השכל מהאדם, **והאיש המשכיל יראה שמיד ביציאת יו"ט ילמד בתורת ה',** דאורייתא וקוב"ה חד הוא (עי' זוה"ק בראשית כד), ואז יישר לו אותו המתנה שנתן לו השי"ת ביו"ט ולא יצא ממנו אחר יו"ט.

על גדולתם של הימים לאחר החגים ומועדי קודש שאפפו את כל אחד ואחד, כמו גם על תפקידנו לנצלם כראוי וכיאות אמר כ"ק האדמו"ר הרי"צ מליובאוויטש זצ"ל: "אז אויף א יריד קויפט מען איין די סחורה, און קומענדיג אהיים - במשך ימות השנה - פאקט מען עס פאנאנדער און מען הייבט אן טאן דערמיט וואס מ'דארף טאן" (ביריד קונים את הסחורה, וכשחוזרים הביתה - במשך ימות השנה - פורקים את החבילות ומתחילים לעשות בסחורה את מה שצריכים לעשות בה).

כן הוא בכל אחד ואחד מישראל: בחודש השביעי שהוא משופע בכל טוב נותנים להם ולנו "סחורה" במה להתפרנס כל השנה כולה, אבל צריך לפתוח האמתחות, פאנאנדער פאקען און טאן מיט דער סחורה וואס מען דארף.

זה אך מלפני ימים מספר - בני ישראל כולם כאחד נטלו את לולביהן ואתרוגיהן בידם, ומשם התעלו ששו ושמחו בשמחת התורה ודבקו בנותנה. עמוסים וגדושים הם במצוות מעשיות של חודש האיתן במצוות, וכך צועדים עמך בית ישראל אל ימות החורף, בהם יפתחו את אוצרותיהם שמילאו בהם מאגרי יראה ואהבה.

מהי העצה המועילה להמשיך את השפעת חודש תשרי למשך כל ימות השנה? על כך נעלה בין בתרי הטורים אמרים מלהיבים לצד עובדות והליכות צדיקי קמאי שנשאו והביאו בדברות קדשם לפני עם עדתם על תפקידנו בימי החורף הבאים לקראתנו לשלום.

והאיש המשכיל ילמד

מעשה היה אצל הצדיק הקדוש בעל "עטרת צבי" מזידיטשוב זי"ע, שנכח במחיצתו בחור נבער מדעת וכינוהו "מוט'ל דער נאר" - אותו בחור נהיה חתן ומאז קראוהו "מוט'ל דער חתן" שמו עבר מ'נאר' לחתן.

לפני החופה בכה בכיות נוראות. פנו אליו בשאלה: מוט'ל מפני מה אתה בכוה? הרי ברוך השם אתה עומד להתחתן, הנך נכנס בשעה טובה לחופה, ומדוע פניך נפולים בדמעות? ויען הבחור ויאמר: קרא לי כל הזמן "מוט'ל דער נאר", ומיום שנתארסתי קרא לי "מוט'ל דער חתן", חוששני שמא לאחר נישואי ישובו ויקראו לי "מוט'ל דער נאר" על כך הנני בוכה.

כל כך נמו ואמרו רבותינו: עד הימים הנוראים היינו בבחינת "מוט'ל דער נאר" הנהגתנו לא הייתה כראוי וכיאות, ויהיה בהגיע ימי החג שעברו עלינו לשלום לכל יהודי באשר הוא חש התעוררות בליבו לשוב אל

יהא רעוא קמיה ד'תשרי' על עמיה רבינו הקדוש ה"באר יעקב" זי"ע עורך בקול הוצב לחבות אש: "עלינו להמשיך את יראת הרוממות של ימי תשרי לכל חודשי החורף הבאים לקראתנו לשלום!"

היה זה בימי חודש אלול בשנת תשס"א באחת משיתותי המרוממות התריע וביקש רבינו הקדוש והטהור זכותו יגן עלינו בפני עם הקודש שהאזינו לקולו בקודש שיצא מנהמת לבבו וכך אמר:

"נהנה דבר רגיל הוא, שבבוא הימים חודש אלול, נופל פחד ורעדה על בני אדם מחמת היותם עומדים לפני ימי הדין."

ובאמת אין זה יראה עילאה, כי אם היו מפחדים מהשי"ת ולא מעונשו, הלא הוא היה הוה ויהיה בכל חדש השנה בחדשי תמוז אב כחדשי אלול תשרי.

והיא תפילתנו - "יהא רעוא קמיה דתשרי על עמיה", וכנודע משמם של צדיקים שהבקשה היא לזכות לבחינה של 'תשרי' בכל השנה. והיינו דכתיב: **"מי יתן והיה לבבם זה להם ליראה אותי כל הימים, להמשיך בחינת מורא מימים אלו על כל ימי השנה."**

ומזה נראה, שהאדם צריך לראות שאותם הרגשות נעלות שיש לו בימי תשרי, תהיה להם המשכה על כל ימות השנה."

השיב לו הגאון בעל "שואל ומשיב" זצ"ל, כן! המצב אצלי בבית קשה מנשוא, שכן מאז שכל הוני נאבד בתהום הנשיה ונבלע במצולות, חיי אינם חיים! אני מרגיש שאני לא יכול לסבול עוד! כי עד עתה - מספר ה"שואל ומשיב" - בהיותי יושב על תלמודי במשען ומשענה - באין טורד, הייתי יכול להתמיד בלימודי בעיון ובקיאות, הייתי יושב ולומד אלף דפי בגמרא בחודש וכדומה, אמנם מאז שנעשיתי מחוסר לחם, ועול הפרנסה רחיים היא על צאורי, אינני יכול להספיק כל כך בלימודי, ולמדתי אפוא החודש רק שש מאות דפי גמרא, - ותורה מה תהא עליה - על כן אני מתהלך שבור ורצוף, כי אינני יודע לשיט עצות בנפש...

כשמע הרה"ק מבעלזא את דבריו הנוראים, אמר להם - לפרנסיה הקהל - אותו תקחו לרב בעירכם! אדם אשר מרגיש את התורה כחלק מחיותו, וכאשר הוא מופרע מלימודו חיי אינם חיים, זה מה שכואב לו - "התורה מה תהא עליה" - הכסף הרב שנאבד לו אינו מדבר אליו, כי זה אינו מעניינו כלל, רק התורה שהיא מושג חיוני ויקרה לו כבבת עינו - רק על זה דאגנו - הוא הגבר הוקם עול - הוא ראוי להיות רב בעירכם, והוא אשר יקים את התורה ויוכל להעמיד את הדת על תילה!

"ואין לנו שיור רק התורה הזאת"

העצה המועילה ביותר מה שהדריכונו צדיקי הדורות האיך לשמר ולהיות כלים המסוגלים להמשיך את קדושת ההשפעות שהושפעו בימי חג ומועד הינו על ידי שיהא מוחו וליבו של אדם כל היום פנוי לתורה.

משל יפה נשמע מכ"ק אדמו"ר בעל שפע חיים מצאנז זצ"ל, על חולה אחד שסבל מחוליים שונים ומיחושים ומידי פעם היה רופאו הנאמן נותן לו תרופה אחרת, תרופה פלונית לחולי זה ותרופה אלמונית לחולי זה וכך היה סועד אותו מיום ליום, פעם שמע החולה שרופאו נוסע למרחקים ובמשך חדשים רבים לא יהיה בעיר, פנה החולה לא רופאו בחשש כבד, מי יעזור לי בחולי? ומי יתן בידי מזון למכותי הרבים, אמר לו הרופא לפני שאסע אתן לך תרופה כללית שתביא מזון לכל תחלואיך ושוב לא יהיה צורך בתרופות חדשות חדשים לבקרים.

בירח האיתנים זכינו לקרבת אלוקים מיוחדת והקב"ה בחסדי המרובים נתן בידינו סגולות מופלאות שעל ידם זוכים אנו לרחמי שמים, ולשפע אלוקי, השופר בר"ה, הצום בינו"כ, הלולב והסוכה בחג הסוכות, אך בכלות ימי החג כשבאים להיפרד מתעורר בנו חשש כבד, איך נעבור את ימי החורף ללא כל אלה, אומר הקב"ה לבניו חביביו הא לכם תורה ובה תמצאו את כל הסגולות, השופר והלולב הצום והסוכה כולהו איתנהו בה, התורה כוללת את הכל כפי ששנו חכמים: "תלמוד תורה כנגד כולם!" - - -

למדי, אך כך סיפרו אנשי ירושלים, כי נזדמן הגרי"ז **מברסק** להסב בצוותא חדא עם הגאון **גאב"ד טשעבין** - רבי דב בעריש וידנפלד ושוחחו ביניהם בדברי תורה והלכה. הגרי"ז נדהם מבקיאותו השופעת, גאונות מדהימה עד לאין ערוך. בשוב הגאון הבריסע"ר רב לביתו, פנה אל בניו, ויען ויאמר: **"מניח אני את כל אופן דרכי לימודי, ורוכש בקיאות בתורה"**. במשך ימים אחדים לא נתקררה דעתו, והיה יושב וגורס גמרא רש"י תוספות, מסכת אחרי מסכת, עדי שהיו שגורים בפיו.

המעשה שלפניו ימחיש מאוד מהו חיים של תורה - שכל חיי האדם הוא אך ורק לצורך לימוד התורה [מעובד עפ"י מה שמואב בגילון "אפריין שלמה" - אמרות אב"ד סאנוב לייקוד].

הגאון רבי יעקב אורנשטיין זצ"ל בעל "ישועות יעקב" על שו"ע, היה הרב בעיר לעמבערג. כשנפטר לבית עולמו, היתה העיר תקופה מסוימת מבלי רב, באותה תקופה היו הרבה מועמדים שהציעו אותם לכהן פאר בעיר חשובה זו - לעמבערג. בראש המועמדים היו מוצעים שני גדולי עולם, הגאון רבי יוסף שאול נתנון זצ"ל בעל "שואל ומשיב", וגיסו הגאון רבי מרדכי זאב איטינגא זצ"ל שחיברו ביחד את הספר "מפרשי הים" על ספר "ים התלמוד" - אלא שפרנסי הקהילה לא ידעו במי לבחור לרב, כי שניהם היו גדולי הדור חריפים ובקיאיים גדולים צדיקים וקדושים. על כן החליטו לשאול את מוצא פיו של הרה"ק רבי יהושע מבעלזא זי"ע שיורה להם כדת מה לעשות.

בחרו אפוא פרנסי הקהילה משלחת חשובה ונכבדה מראשי הקהל ורבניה, שיסעו לבעלזא לשאול את חוות דעת הרה"ק רבי יהושע זי"ע. כשהגיעו לבעלזא, נכנסו בקודש פנימה, ושטחו לפני הרבי את ספיקותיהם - הם מנו את המעלות שיש לכל אחד משני המוצעים להם - והמתינו בחרדת קודש שהוא רוצה לספר עובדא על הגאון בעל "שואל ומשיב" זצ"ל, וכה סיפר:

חותנו של ה"שואל ומשיב" היה עשיר גדול מאוד, ושלקח את ה"שואל ומשיב" לחתן, הקציב עבורו נדוניה גדולה - והבטיח לו הון עתק כדי שיוכל לשבת במנוחה, ולשקוד על דלתי התורה כאוות נפשו הטהורה, ושום טירדה לא יטרדהו מתלמודו. וזוגתו - עזרתו בקודש - היא אשר נטלה על שכמה את עול ניהול הבית, כדי שבעלה הקדוש לא יופרע מתלמודו. לימים, שלחה ידה במסחר, והשקיעה את ה'נדן' בכמה מקומות, ומהרווחים התפרנסו בכבוד, וכך היה בעלה הגאון יושב ושוקד על לימודו בלי שום הפרעות.

ויהי היום, התהפך עליהם הגלגל ר"ל, והפסידו את כל כספם שהיה מושקע, עד שנעשו עניים ואביונים ר"ל, והגיעו לכדי פת לחם. המצב בבית היה קשה מנשוא, כל היו מורגלים לחיות במנוחה והשקט, וכך ביום אחד היו צריכים לחשוב על פת לחם.

יום אחד הלך ה"שואל ומשיב" ברחוב כשהוא משוטט ברעיונותיו, הוא היה נראה מאוד מודאג ושובור, אותות תוגה נראו על פניו, לא היו צריכים להיות 'חד עין' להבין שענה כבידה רובצת לה עליו. בהיותו מהלך ברחבי עירו, פגע בו יהודי אחד ממכריו, וכשראה את הגאון איך שהוא מתהלך ביוגו ושקוע בצרתו, שאלו על כך - מה קרה לכם - אולי התרגשה עליכם איזה צרה ר"ל, אולי אני יכול לעזור לכם?

אותו על הסדן, היכה בו בפטיש הכבד אחת ושתיים עד שהפכו לפיסת כסף רקועה, הניחו בערימה שבידכתי החנות ואמר: "בוא בעוד שבוע ותקבל פמוט לתפארת. אך אל תשכח להביא עמך מאה דינרים!"

תמה הנער, וניצנץ בו רעיון. שב לאביו, ואמר: "אבא, מצאתי אומנות נקיה וקלה, הלווה לי כסף לפתוח את העסק, וראה איך אתעשר!" שמח האב והלווה את הכסף. הנער שכר חנות והזמין שלט מפואר: "צורף זהב מומחה. מתקן כלים שבורים, סדוקים ומעוותים." קנה סדן ופטיש כבד, וחייכה לקונים. השלט הביא אותם בהמוניהם. והם הביאו, זה תנוכה וזה פמוט, זה גביע וזה כלי לבשמים.

הוא קידם את פניהם בארשת בוטחת, הרי כבר למד את המלאכה! הניח את הכלים על הסדן, היכה בפטיש אחת ושתיים, הפך אותם למשטח חסר צורה, ואמר: "בואו בעוד שבוע ותקבלו כלים לתפארת. ואל תשכחו להביא עמכם את הכסף!" לערב, שאלו אביו על עבודתו. "מה אומר לך, אבא, אומנות נקיה וקלה מזו אין בנמצא! בשבוע הבא אהיה אדם עשיר!"

השבוע עבר ביעף, ועסקיו של הצורף החדש שגשגו. ידיו היו מלאות עבודה עמד ורקע ורקע ורקע, רידד כלים מכלים שונים, והניח את הטסים בירכתי החנות.

ואז שבו הלוקוחות, והכסף בידם. **הנער** פנה לירכתי החנות, פישפש בערמת הגרוטאות ומצא את הטס המרודד שלהם - וארשת תמיהה הצטיירה על פניו. הוא שב אל הקונים והודיע בפליאה:

"קרה כאן משהו מוזר! זה לא הפך לפמוט!" - מה לא הפך? שאלוהו הקונים.

"זה... הפמוט הישן שלכם!" גמגם "הצורף".

- "וכיצד רצית שייחפך?" חקרו האנשים.

"מה פירוש? הרי אני עשיתי את שלי, רידדתי אותו כמו שראיתי אצל הצורף הוותיק, והנחתי אותו בירכתי החנות כפי שהוא עשה. אמרתי לכם לבוא בשבוע הבא, כמו שהוא אמר. וראה, דבר לא קרה..."

"איזה פלא!"

האנשים לא ידעו האם לצחוק או לרגז, לבכות או לחיך. בחרון ובזעם פנו לאביו של הנער הבער, ששילם את הנזקים, ויותר לא דחק בבנו לפתוח עסק משל... התייפח המסכן: "אבל אבא, באמת, עשיתי ככל אשר עשה הצורף ההוא!"

ענהו האב: "אמת, עשית כאשר עשה. עשית את השלב הראשון במלואו. אבל כאשר הצורף היכה על הכלי, הוא הרס על מנת לתקן. לאחר מכן ישב שעות ארוכות ורקע, גילף, עיצב והלחים, עד שיצר מן הטס פמוט לתפארתו אבל אתה הסתפקת בהכאה - וכלום חשבת שהפמוט יעשה מאליזו!..."

והנמשל: הנה כי כן ביום הכיפורים בוכים אנו "על חטא", הרי זה כהכאת הצורף על הכלי המעוות. פוסלים אנו את מעשינו הקודמים, מצטערים עליהם, מוקיעים את חטאינו. אבל - אמנם הצער הוא צער אמת והחרטה כנה ונוקבת - אך הרי אין זו אלא מחצית העבודה. עתה עלינו ליצור את הכלי החדש, הנאה. לבחור בדרך החדשה והטובה, לשפר מעשים, להטיב דרך, להשתפר!!!

סיני עדיף

הכלל, עלינו לנצל את הימים האלו בעסק התורה, ולהכניס את אוצרות ההשפעות הברוכות בתוכנו על ידי ההתמדה בעסקי חורב - כי היא היא העצה המועילה ביותר לחוש בברכות שנתברכנו בחודש ירח האיתנים.

והלא חובה עלינו לגדל דורות של תלמידי חכמים יודעי דת ודין. צאו וראו כי בכל הדורות - בשנים קדמוניות, הסתובבו בבתי המדרשות הוגי תורה, עליהם נחתמו להיות נקראים בשם: **ש"ס יודעין** - - - בקיאים וידענים היו בכל תלמוד הש"ס, בד בבד עם יגיעת מוחם בהבנת דברי התורה, רכשו הם ידע עצום בכל מכמני התורה. זאת הדרך הנחילנו רבותינו מאורי הצדיקים לדור ודור, וממנו יראו וכן יעשו. עובדא מופלאה מסופר - אולי לא מפורסמת

שונה הלכות

מדור לשינוני הלכות ופסקי דינים

הלכות לשבתים בציון הרשב"י

מלקדש בין שש לשבע שטעמם ע"פ דברי הזוה"ק ש'וכל שולטני רוגזין ומארי דדינא כולהו ערקין ואתעברו מניה" הרי שבליל שב"ק אין הדינים שולטים (שו"ת 'דברי יציב' ליקוטים סי' כ"ט) [ועיין עוד ב'ערוך השולחן' וב'משמרת שלום'].

הלכות שבת המצויים במירון

יא. כיוור שהמים ששופכים בו זורם ישירות לגינה שמתחתיו, אסור ליטול בו ידיים בשבת משום שמשקה את הקרקע.

יב. אמנם אם בתחתית הכיור מותקן צינור שמוכיל את המים הצידה ורק לאחר מכן נשפכים המים לגינה, מותר ליטול ידיים בכיור, [משום שאין המים נשפכים לגינה ישירות על ידי פעולתו אלא נשפכים לצינור ומשם לגינה [כח כוחו] והרי זה כגראמא בעלמא אפי' שהינו 'פסיק רישא' (שמירת שבת כהלכתה פרק כ"ו סעי' ז' בשם הגרש"א).

יג. אם הניח בגד או כל חפץ על גבי אילן מערב שבת או נפל כדור וכדו' על האילן בשבת אסור להסירו ממנו בשבת [משום שאסרו חז"ל כל השתמשות בעץ המחובר לקרקע שמה יתלוש ממנו ענף].

יד. אסור להניח או לתלות על עצים ושיחים מערב שבת חפצים ובגדים ושאר דברים אף אם אין דעתו להשתמש בדברים אלו בשבת, שמה יימלך בדעתו וירצה להשתמש בדברים אלו בשבת ויבוא לקחתם מהעץ בשבת, לפיכך אסור לטטוח מגבת על גבי עץ מערב שבת שמה ישכח וייקח בשבת את המגבת מעל גבי האילן.

טו. חפצי מוקצה שאין חשש שיקחם בשבת, מותר להניחם על גבי עץ מערב שבת.

טז. אסור להישען על עץ אפי' מעט אם אין העץ חזק וינוע מחמת שנשען עליו אפי' אם ינוע האילן רק מעט מאוד, אבל אם העץ חזק ולא ינוע מחמת כך שישען עליו מותר להשען עליו מעט אבל להשען בחוזקה על האילן אסור בכל אופן אפי' שהעץ לא ינוע כלל מחמת כך שנשען עליו. ואדם תשוש וחלש לא ישען אף באילן חזק כיון שבעל כורחו נשען בחוזקה (סי' של"ו סעי' י"ג ומשנ"ב שם).

הדלקת נרות

א. האוכל סעודת שבת בצוותא חדא עם כל אנ"ש בחדר האוכל המרכזי, יוצא ידי חובת הדלקת נרות בנרות שמדליקים במקום [כדן מי סמוך על שולחן בעה"ב שאינו צריך להדליק נרות בעצמו ויוצא בהדלקת נרות של בעה"ב].

ב. אברך שאוכל בדירה בנפרד, אם בני ביתו נשארו לשהות בביתו בשבת, מעיקר הדין אינו צריך להדליק נרות שבת [משום שיוצא ידי חובה בהדלקת בני ביתו ובזמניו שיש תאורת חשמל אין חשש 'שמה ישל' בחושך] אך מכל מקום ידליק נרות בלא ברכה כדי שיהיו נרות שבת במקום הקידוש.

ג. אמנם אם בני ביתו אינם שוהים בביתו בשבת אלא שובתים בבית ההורים או במקום אחר, נחלקו הפוסקים האם יוצא הבעל ידי חובת נרות שבת בהדלקת הנרות של בני ביתו [דעת שו"ע"ר סעי' ט' שחייב להדליק נרות כיוון שאינו יוצא בהדלקת בני ביתו, וכן משמע מלשון השו"ע בסעי' ז' 'ומדליקין עליו בביתו'] על כן ראוי שידליק הבעל נרות שבת קודש אך לא יברך עליהם.

קידוש בשעה השביעית

ד. תניא ר' יוסי בר' יהודה אומר (שבת קי"ט). 'שני מלאכי השרת מלווים לו לאדם בערב שבת מבית הכנסת לביתו אחד טוב ואחד רע וכשבא לביתו ומצא נר דלוק ושולחן ערוך ומיטתו מוצעת מלאך טוב אומר יהי רצון שתהא לשבת אחרת כך ומלאך רע עונה אמן בעל כרחו ואם לאו מלאך רע אומר יהי רצון שתהא לשבת אחרת כך ומלאך טוב עונה בעל כרחו אמן'. וכתב בספר 'תיקוני שבת' (סדר זמירות והנהגות לשב"ק מהאר"ל ותלמידיו) ששני מלאכים אלו הינם שני המזלות השולטים בכניסת שב"ק ולכן אע"פ שמעיקר הדין יש למהר לקדש סמוך ביותר לכניסת השבת מכל מקום אין לקדש בין השעה שש לשבע שבהם שולט כוכב מאדים וס"מ מושל עליו שהוא מזל החורבן והמלחמה והפורענות.

ה. לפיכך נוהגים שלא לקדש על היין בין השעה שש לשבע (מג"א סי' רע"א סק"א בשם 'תיקוני שבת') וכן נוהגים רבוה"ק [כשחל " בטבת בערב שב"ק, עקב הצום הקדימו להתפלל בבית מדרשו של הרה"ק ה'בית ישראל' זיע"א בשעה מוקדמת יותר וכשסיימו את התפילה הספיק לקדש עוד לפני השעה שש ואמר בסעודה, ארבעים שנה לא קידשתי בין השעה שש לשבע וגם היום הקדמתי לפני שש היות וגמרתי להתפלל מוקדם].

ו. הנצרך להקדים ולקדש בין השעה שש לשבע יאמר 'אב הרחמים וכו' ויציל נפשתינו מן השעות הרעות וכו'.

ז. יש אומרים שאם מארח עניים לא ימתין עד שבע כדי לקדש משום שגדול כח מתנת עניים שמהפך מדת הדין לרחמים.

ח. יש מי שכתב שבא"י יש להקפיד מלקדש 21 דק' לפני שעה השישית (מחצית השקל) [לפני כמאה שנה קבעו אומות העולם שעון כללי בו חלקו כל 15 מעלות לשעון אזורי אחד [אף שבכל מעלה משתנה השעון בארבע דקות] ושעון א"י נקבע לפי 'אופק קהיר' המאוחר משעון א"י ב-21 דקות, נמצא ששעה שישיית בארץ ישראל לפי השעון לפי אופק ארץ ישראל מתחילה ב-5:39.

ט. שעה זו הינה שעה שווה

[לא זמנית] מכיוון שמהלך הכוכבים אינו תלוי בזריחה ובשקיעה.

י. הפוסקים האריכו ליישב מנהג העולם שאין מקפידים

ברכת מזל טוב נאמנה להאברך המופלג חו"ב טובא, יראתו קודמת לחכמותו, מזכה הרבים ומרבה תורה ואחדות בקהילתו, הוא הגבר הנושא על שכמו במסירות נפלאה את משא תקנת הקודש של סיום הש"ס בשמחת תורה מזה כמה שנים, בפעולות מבורכות להגדיל תורה ולהאדירה.
הר"ר שמואל צבי קובלסקי הי"ו לרגל שמחת החלאקה לבנו היניק נ"י יהי רצון שירוו ממנו אביו ואמו רוב נחת דקדושה, ויזכו להעמידו על במת' התורה והחסידות בדרך ישראל סבא, עם שפע ברכות ונהורא מעליא מברכים בהוקרה חברת עתים לתורה

קול צהלה ורנה שפתינו תרננה

בהדרת כבוד ובחדוותא דליבא נביע ברכות נאמנות קדם אבינו רועינו עטרת ראשנו ונזר תפארתנו

כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

לרגל השמחה השרויה במעון הקודש עם הולדת הנכדה במזל טוב

בת לבנו יקירו הרב ישראל שליט"א

יהי רצון מן קדם אבוהון דבשמיא שיזכו אביה ואמה לגדלה ולחנכה בדרך התורה והיראה כמסורת רבותינו הקדושים, לתפארת המשפחה הרוממה. ויזכה מרן רבינו שליט"א לרוות רוב נחת דקדושה מכל יוצאי חלציו מתוך בריות גופא ונהורא מעליא לאורך ימים ושנות חיים

מברכים בקידה ובהשתחויה קהל עדת חסידי נדבורנה בארה"ק

לעילוי נשמות הרה"ח אהרן ב"ר יעקב יצחק איינהורן ז"ל נלב"ע ד' מרחשוון נודב על ידי בנו - ידידנו החשוב הרה"ח יוסף איינהורן הי"ו זכות הפצת מעיינות החסידות תעמוד לטובת הנשמה

לעילוי נשמות הרה"ח שמעון ב"ר שמואל ז"ל זמרת מרים ב"ר צבי ע"ה נלב"ע ז' מרחשוון נתנדב ע"י בנו - ידידנו הנכבד הרה"ח שמואל צבי רוט הי"ו זכות הפצת מעיינות החסידות תעמוד לטובת הנשמות

נדבת ידידנו הנכבד הר"ר משה מרגליות הי"ו לכבוד שמחת התגלחת לבנו היניק שיחי יהי רצון שיתגדל בתורה ובמצוות ובמעשים טובים לשמחת הוריו ומוריו, ויזכה לרוות רוב נחת דקדושה ממנו ומכל יוצ"ח

בס"ד

אֲבִיטוֹף נִיעַם שַׁבַּת הַמִּזְבֵּחַ הַדָּוָה!

סידורו של שבת

ויהיו רחמיך מתגוללים:

12:00

מעמד התפילה ברוב עם, כל ספר התהלים בציון הרשב"י
בראשות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

טועמיה

14:00

באולם הסעודות

בזכות תינוקות של בית רבן:

16:10

שיחת המחנך הרה"ח רבי אליעזר לאנג שליט"א,
במעמד שיר השירים עם ילדי תשב"ר, בראשות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

הודו לה' כי טוב:

16:20

תפילת מנחה, קבלת שבת ומעריב בבית המדרש
סעודתא דחקל תפוחין קדישין:
פתיחת הדלתות לסעודת ליל שב"ק -
10 דק' אחרי סוף התפילה

זה השולחן אשר לפני ה':

9:30-10:00

עריכת השולחן הטהור ברוב עם

ברן יחד כוכבי בוקר:

8:00

תפילת שחרית

סעודתא דעתיקא קדישא:

פתיחת הדלתות לסעודת יום השבת

כי יינטו צללי ערב:

4:20

תפילת מנחה

עריכת השולה"ט לסעודת רעוא דרעוין

המבדיל בין קודש לחול:

תפילת מעריב והבדלה

עולו ואיתכנשו להילולא:

לאחר הבדלה - ריקודין לכבוד התנא האלוקי רשב"י ותגלחת מצוה (חאלאקע'ס)

שובו לכם לאהליכם:

רבע שעה אחרי מעמד החאלאקע'ס, יציאת ההסעות לרחבי הארץ

שבת שלר ומבורך!